

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

A7-0257/2013

12.7.2013

JELENTÉS

az európai ombudsman 2012. évi tevékenységéről szóló éves jelentésről
(2013/2051(INI))

Petíciós Bizottság

Előadó: Nikolaos Salavrakos

RR\943820HU.doc

PE513.107v02-00

HU

Egyesülve a sokféleségben

HU

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	12
A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE.....	16

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az európai ombudsman 2012. évi tevékenységéről szóló éves jelentésről (2013/2051(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az európai ombudsman 2012. évi tevékenységéről szóló éves jelentésre,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 24. cikkének (3) bekezdésére, 228. cikkére, valamint 298. cikkére,
 - tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 41. és 43. cikkére,
 - tekintettel az ombudsman feladatainak ellátására vonatkozó szabályokról és általános feltételekről szóló, 1994. március 9-i 94/262/ESZAK, EK, Euratom határozat¹ módosításáról szóló európai parlamenti határozat elfogadásáról szóló, 2008. június 18-i állásfoglalására²,
 - tekintettel az Európai Parlament és az európai ombudsman között 2006. március 15-én kötött együttműködési keretmegállapodásra, amely 2006. április 1-jén lépett hatályba,
 - tekintettel az ombudsman alapokmányának 2009. január 1-jei végrehajtási rendelkezéseire³,
 - tekintettel az európai ombudsman tevékenységéről szóló korábbi állásfoglalásaira,
 - tekintettel eljárási szabályzata 205. cikke (2) bekezdésének második és harmadik mondatára,
 - tekintettel a Petíciós Bizottság jelentésére (A7-0257/2013),
- A. mivel az európai ombudsman 2012. évi tevékenységéről szóló éves jelentést 2013. május 21-én hivatalosan benyújtották a Parlament elnökéhez, Nikiforosz Diamanduroszt pedig 2013. május 28-án Brüsszelben a Petíciós Bizottság elé terjesztette jelentését;
- B. mivel a 2012-es éves jelentés az utolsó éves jelentés, amelyet európai ombudsmanként Nikiforosz Diamanduroszt előterjeszt, minthogy 2013. március 14-én tájékoztatta az Európai Parlament elnökét azon szándékáról, hogy 2013. október 1-jével lemond megbízatásáról; mivel Nikiforosz Diamanduroszt először 2003-ban választották meg európai ombudsmannak, majd 2005-ben és 2010-ben újraválasztották;
- C. mivel Nikiforosz Diamanduroszt tíz éven át töltötte be az európai ombudsmani tisztséget;

¹ HL L 113., 1994.5.4., 15. o.

² HL C 286. E, 2009.11.27., 172. o.

³ Elfogadás időpontja: 2002. július 8., módosította: az ombudsman 2004. április 5-i és 2008. december 3-i határozata.

mivel utódját 2013. október 1-jével kezdődően a 2014-es európai választásokig tartó időtartamra választják meg, és azt követően az új Parlamentnek új választási eljárást kell kezdeményeznie;

- D. mivel az EUMSZ 24. cikke úgy rendelkezik, hogy „minden uniós polgárnak joga van a 228. cikkben intézményesített ombudsmanhoz fordulni”;
- E. mivel az EUMSZ 228. cikke felhatalmazza az európai ombudsmant az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok – kivéve az igazságszolgáltatási hatáskörében eljáró Európai Unió Bíróságát – tevékenysége során felmerülő hivatali visszasságokra vonatkozó panaszok átvételére;
- F. mivel az EUMSZ 298. cikke szerint az Unió intézményei, szervei és hivatalai „egy nyitott, hatékony és független európai igazgatásra támaszkodnak”, és mivel ugyanezen cikk ennek érdekében az európai uniós közigazgatás valamennyi területére alkalmazandó rendeletek formájában konkrét másodlagos jogszabályok elfogadásáról rendelkezik;
- G. mivel az Alapjogi Charta 41. cikke kimondja, hogy „mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit az Unió intézményei, szervei és hivatalai részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék”;
- H. mivel az EU az uniós polgárság 20. évfordulójának megünneplése céljából 2013-at jelölte ki a polgárok európai évének;
- I. mivel az Alapjogi Charta 43. cikke kimondja, hogy „Bármely uniós polgár, valamint valamely tagállamban lakóhellyel, illetve létesítő okirat szerint székhellyel rendelkező bármely természetes vagy jogi személy jogosult az európai ombudsmanhoz fordulni az Unió intézményeinek, szerveinek vagy hivatalainak – kivéve az igazságszolgáltatási hatáskörében eljáró Európai Unió Bíróságát – tevékenysége során felmerülő hivatali visszasságok esetén”;
- J. mivel a Parlament 2001. szeptember 6-i állásfoglalásában jóváhagyta a helyes hivatali magatartás európai kódexét, amelyet az ombudsman készített;
- K. mivel hivatali visszasság abban az esetben történik, ha egy közjogi szerv nem a rá nézve kötelező szabálynak vagy elvnek megfelelően jár el;
- L. mivel e meghatározás értelmében a hivatali visszasság nem korlátozódik azokra az esetekre, amikor egy jogilag kötelező szabályt vagy elvet sértenek meg; mivel a megfelelő ügyintézés elvei a jogszabályoknál magasabb szintű elkötelezettséget jelentenek, és az uniós intézményektől nemcsak jogi kötelezettségeik tiszteletben tartását követelik meg, hanem azt is, hogy szolgálatkész szellemben járjanak el, és a nyilvánosság minden tagja számára biztosítsák a megfelelő – méltányos, pártatlan és a méltóságot tiszteletben tartó – bánásmódot és a jogaik egyenlő és teljes körű gyakorlását;
- M. mivel 2012-ben az ombudsman 2442 panaszt vett nyilvántartásba (2011-ben 2510-et) és 2 460 panaszt dolgozott fel (2011-ben 2544-et); mivel ezek közül 740 panasz (30%) tartozott a hatáskörébe;

- N. mivel a panaszok többsége (56%) elektronikus formátumban érkezik be nyilvántartásba vételre az európai ombudsman interaktív weblapján keresztül, amely mind a 23 hivatalos nyelven elérhető;
- O. mivel az ombudsman a panaszok alapján 450 vizsgálatot indított (2011-ben 382-t); mivel ez 2011-hez képest 18%-os növekedést jelent; mivel az ombudsman 15 saját kezdeményezésű vizsgálatot indított (2011-ben 14-et), és egy különjelentést nyújtott be a Parlamentnek;
- P. mivel az ombudsman 390 vizsgálatot zárt le (köztük 10 saját kezdeményezésű vizsgálatot), amelyek közül 206 2012-ben, 113 2011-ben és 71 korábbi években indult; mivel a lezárt vizsgálatok 85,3%-a (324) polgároktól, míg 14,7%-a (56) vállalatoktól, egyesületektől vagy egyéb jogi személyektől érkezett panasz alapján indult;
- Q. mivel a beérkezett panaszok közül 1467 az Ombudsmanok Európai Hálózata valamely tagjának hatáskörébe tartozott; mivel ez a hálózat az Európai Unió, az EGT, Svájc és a tagjelölt országok nemzeti és regionális ombudsmanjaiból, valamint hasonló szerveiből áll; mivel a Parlament Petíciós Bizottsága a hálózat teljes jogú tagja; mivel az ombudsman 63 panaszt utalt e bizottság elé;
- R. mivel a 2012-ben indított vizsgálatok 52,7%-a az Európai Bizottságot, 5,2%-a az Európai Parlamentet, 3,0%-a az Európai Külügyi Szolgálatot, 1,5%-a az Európai Beruházási Bankot érintette, 20,9%-a pedig egyéb uniós intézményeket, hivatalokat és szerveket érintett;
- S. mivel a 2012-ben vizsgált állítólagos hivatali visszasságok elsősorban a törvényességgel (27,7%), a tájékoztatás iránti kérelmekkel (12,5%), a méltányossággal (10,3%), a határozathozatali határidőkkel (8%) és a dokumentumokhoz való hozzáféréssel (6,7%) voltak kapcsolatosak;
- T. mivel az ombudsman 76 ügyben nem talált hivatali visszasságot (19%), míg 56 ügyben hivatali visszasságot állapított meg (14%);
- U. mivel a hivatali visszasság megállapításának hiánya sem jelent feltétlenül negatív eredményt a panaszos számára, mert az érintett intézménytől így részletes magyarázatot kaphat és az ombudsman független elemzését is megismerheti az ügyről, továbbá megbizonyosodhat arról, hogy az érintett intézmény a helyes hivatali magatartás elveinek megfelelően járt el;
- V. mivel 2012-ben 80 esetben békés megoldást fogadtak el vagy az érintett intézmény rendezte az ügyet; mivel ha az ombudsman nem talál hivatali visszasságot vagy semmi nem indokolja a vizsgálat folytatását, további észrevételt tehet; mivel a további észrevétel célja, hogy tanácsot adjon az intézmény számára arról, hogy miként javíthat a polgároknak nyújtott szolgáltatás minőségén;
- W. mivel az ombudsman 47 olyan ügyet zárt le, ahol hivatali visszasságot talált és kritikai észrevételt intézett az intézményhez; mivel 9 esetben az érintett intézmény elfogadta az ajánlástervezetet;

- X. mivel az ombudsman akkor tesz kritikai észrevételt, ha: i. az érintett intézménynek már nem áll módjában megszüntetni a hivatali visszásságot, ii. a hivatali visszásság a jelek szerint nem jár általános következményekkel, és iii. további intézkedés nem tűnik szükségesnek; mivel az ombudsman ezenfelül kritikai észrevételt tesz, ha véleménye szerint egy ajánlástervezet nem szolgálna hasznos célt, és hasonlóképpen akkor is, ha az érintett intézmény nem fogadja el az ajánlástervezetet, vagy ha az ombudsman nem tartja helyénvalónak különjelentés benyújtását;
- Y. mivel az ombudsman abban az esetben ad ki ajánlástervezetet, ha az érintett intézmény még megszüntetheti a hivatali visszásságot, ha a hivatali visszásság különösen súlyos, vagy ha az általános következményekkel jár; mivel az ombudsman 2012-ben 17 ajánlástervezetet adott ki;
- Z. mivel 2012-ben az ombudsman egyetlen különjelentést küldött az Európai Parlamentnek; mivel ez a különjelentés azzal foglalkozott, hogy a Bizottság hogyan kezelte a bécsi repülőtér bővítésének általuk károsnak ítélt következményei ellen küzdő polgárok panaszát; mivel a Parlamentnek benyújtott különjelentés az ombudsman leghatásosabb eszköze, amely egy ügyben az ombudsman végső érdemi lépésének számít;
- AA. mivel a különjelentésről szóló parlamenti jelentés megállapította, hogy az ombudsman lehetséges hivatali visszásságokkal kapcsolatos aggodalmai megalapozottak;
- AB. mivel az ombudsman minden évben közzéteszi a kritikai és további észrevételeinek intézményi nyomon követésére vonatkozó tanulmányát; mivel a 2011. évi tanulmány szerint a kritikai és további észrevételek nyomon követése az esetek 84%-ban kielégítő eredményt hozott;
- AC. mivel 2012-ben az ombudsman érdeklődésének középpontjában elsősorban a különböző fokú fogyatékossgal élő személyek integrációja állt; mivel az ombudsman a Parlament Petíciós Bizottságával, az Európai Bizottsággal, az Európai Unió Alapjogi Ügynökségével és az Európai Fogyatékosügyi Fórummal együtt azon dolgozik, hogy védje, előmozdítsa és ellenőrizze az ENSZ fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezménye szerinti uniós keret végrehajtását; mivel ez az egyezmény az Európai Unió által ratifikált első emberi jogi egyezmény;
- AD. mivel a Tanács jóváhagyta a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény végrehajtását ellenőrző uniós szintű – az ombudsmant és a Petíciós Bizottságot is magában foglaló – keretre irányuló javaslatot;
- AE. mivel 2012-ben az ombudsmant az Európai Minőségirányítási Alapítvány hivatalosan az „Elkötelezettség a Kiválóságért” elismerésben részesítette,
1. jóváhagyja az európai ombudsman által benyújtott, 2012-re vonatkozó éves jelentést; tudomásul veszi, hogy Nikiforosz Diamanduros 2013. október 1-jével lemond megbízatásáról;
 2. háláját fejezi ki Nikiforosz Diamandurosznak az európai ombudsmanként az elmúlt tíz évben végzett példaértékű munkájáért és azokért az eredményekért, amelyeket az Európai Unió méltányosabbá és átláthatóbbá tételében elért; reméli, hogy jó egészséggel tölti

majd nyugdíjas éveit, és a legjobbat kívánja neki további terveihez;

3. elismeri az ombudsman kiváló munkáját, amelyet a polgárokkal, a civil társadalommal, az intézményekkel és a különböző szintű egyéb érdekelt felekkel folytatott párbeszéd megerősítése és elmélyítése érdekében végzett;
4. figyelembe véve, hogy Európa polgárainak fele egyetért azzal, hogy a második legfontosabb polgári jog a megfelelő ügyintézéshez való jog, úgy véli, hogy az ombudsmannak az Európai Unió döntéshozatali eljárásainak és igazgatásának nyitottsága, átláthatósága és elszámoltathatósága érdekében tett folyamatos erőfeszítései döntően hozzájárultak egy olyan Európai Unió megteremtéséhez, ahol a döntéseket az Európai Unióról szóló szerződés 1. cikke értelmében „a lehető legnyilvánosabban és az állampolgárokhoz a lehető legközelebb eső szinten” hozzák és valósítják meg; felhívja a következő európai ombudsmant, hogy folytassa az elődje által e fontos célok elérése érdekében végzett jó munkát;
5. tisztelettel ismeri el azt a fáradhatatlan elhivatottságot, amellyel az ombudsman az uniós polgárokat a Szerződések szerinti jogaikról tájékoztatta, valamint arra bátorította az Európai Unió intézményeinek és szerveinek igazgatását, hogy legyenek átláthatóbbak és szolgálatkészebbek;
6. úgy véli, hogy az ombudsman mindig tevékeny és kiegyensúlyozott módon gyakorolta hatáskörét, továbbá köszönetét fejezi ki az ombudsmannak a Parlamenttel és különösen annak Petíciós Bizottságával fenntartott kitűnő munkakapcsolatért és együttműködésért;
7. megállapítja, hogy az európai polgárok 52%-a úgy gondolja, hogy az ombudsman legfontosabb feladata annak biztosítása, hogy az uniós polgárok ismerjék jogukat, és hogy ezekkel hogyan élhetnek, és az ombudsmannak ezért javítania kell az európai polgárokkal való kommunikációját, és erősítenie kell az Ombudsmanok Európai Hálózatával való együttműködést;
8. kéri, hogy tegyék meg a szükséges lépéseket a panaszok kivizsgálására, a vizsgálatok lefolytatására és a döntések meghozatalára irányuló eljárások felgyorsítása érdekében;
9. megismétli, hogy az európai polgárok 42%-a nem elégedett az uniós igazgatásban az átláthatóság mértékével, és rámutat annak szükségességére, hogy az ombudsman folytassa erőfeszítéseit, és tovább segítse az uniós intézményeket abban, hogy nyitottabbá, hatékonyabbá és polgárbarátabbá váljanak, hidat verve az intézmények és a polgárok közé;
10. megállapítja, hogy az átláthatósággal kapcsolatos panaszok mindig kiemelt helyet foglaltak el az ombudsmanhoz beérkező panaszok között; megállapítja továbbá, hogy az ilyen jellegű panaszok a 2008. évi rekordmennyiségről – amikor a panaszosok 36%-a fordult az ombudsmanhoz az átláthatóság feltételezett hiánya miatt – 2012-ben 21,5%-ra csökkent; úgy véli, ez annak a jele, hogy az Európai Unió intézményei jelentős erőfeszítéseket tettek annak érdekében, hogy átláthatóbbá váljanak; felhívja az Európai Unió intézményeit, hivatalait és szerveit, hogy az európai ombudsmannal együttműködve és ajánlásainak végrehajtása révén segítsenek a panaszok számának további csökkentésében; továbbra is aggodalmát fejezi ki ugyanakkor a nyitottsággal, a nyilvános

hozzáféréssel és a személyes adatokkal kapcsolatban még mindig fennálló panaszok nagy száma miatt, mivel ezek veszélyeztetik az intézményközi párbeszédet, az EU-ról a nyilvánosság körében kialakult képet és a nyilvánosság EU-hoz való hozzáállását egyaránt;

11. hangsúlyozza, hogy az átláthatóság, a nyitottság, az információhoz való hozzáférés, az európai polgárok jogainak tiszteletben tartása és a szigorú etikai normák alapvetőek a polgárok és az intézmények közötti bizalom fenntartásában, és hogy ez a bizalom különösen a jelenlegi nehéz gazdasági helyzetben rendkívül fontos az európai integráció jövője szempontjából;
12. felhívja az uniós szerveket, hogy a közigazgatás egyre fokozódó digitalizálására tekintettel foglalkozzanak az idősebbek különleges szükségleteivel, akiknek jelentős része nem jártas a korszerű információs és kommunikációs technológiákban, és ezt felhasználóbarát alkalmazások, gyakorlatias online segédprogramok és könnyen hozzáférhető nem digitális érintkezési lehetőségek formájában kompenzálják;
13. megállapítja, hogy 2012-ben az ombudsman 2442 panaszt vett nyilvántartásba, és ez az év mind az elindított vizsgálatokat (ezek száma 465, ami 18%-os növekedést jelent 2011-hez képest), mind a lezárt vizsgálatokat (ezek száma 390, ami 23%-os növekedést jelent) tekintve rekordévnak számítot;
14. meglelégedéssel veszi tudomásul az ombudsman által előterjesztett tíz kiemelt ügyet, amelyek különböző területeken több uniós intézmény igazgatási gyakorlatai tekintetében mintapéldát adnak;
15. úgy véli, hogy a 2012 folyamán az ombudsmanhoz benyújtott panaszok teljes számában tapasztalt csökkenés további bizonyítéka az ombudsman internetes oldalán működő interaktív útmutató sikerének, amely hathatós eszköznek az a célja, hogy kevesebb polgár forduljon nem megfelelő okokból az ombudsmanhoz, és hogy a panaszosok jobb tájékoztatást kaphassanak arról, hogy az ombudsman helyett hova fordulhatnak; megállapítja, hogy a tendencia azt mutatja, hogy egyre többen fordulnak a megfelelő okokból az európai ombudsmanhoz; javasolja, hogy az Európai Parlament képviselői, az uniós intézmények, szervek és hivatalok, valamint az Ombudsmanok Európai Hálózata tagjai saját internetes oldalaikon és közösségi médiacsatornáikon helyezzenek el az ehhez az útmutatóhoz elvezető közvetlen hivatkozást;
16. hangsúlyozza, hogy az ombudsman hatáskörén kívül eső panaszok száma (1720) tíz éve 2012-ben volt a legalacsonyabb; felhívja az ombudsmant, hogy folytassa az ilyen ügyek számának csökkentése érdekében tett erőfeszítéseit;
17. elismeri az Ombudsmanok Európai Hálózatának jelentős hozzájárulását, és hangsúlyozza az európai polgárok érdekét szolgáló, hatékony együttműködés hasznosságát; megállapítja, hogy az ombudsman által 2012-ben feldolgozott panaszok 60%-a a hálózat valamely tagjának hatáskörébe tartozott; emlékeztet arra, hogy a Petíciós Bizottság a hálózat teljes jogú tagja; megállapítja, hogy 2012-ben az ombudsman 63 panaszt utalt e bizottság elé; gratulál az európai ombudsmannak a hálózat sikeres koordinációjához; úgy

véli, hogy ez az ombudsman tevékenységi körén belüli egyik alapvető fontosságú feladat, és hogy az uniós jog nemzeti alkalmazásának javítása érdekében mélyíteni kell a hálózaton belüli együttműködést; ajánlja, hogy az érintett nemzeti szervekkel bővítsék a hálózatot; úgy véli, hogy fenn kell tartani és meg kell erősíteni az ombudsman részvételét az ombudsmanok európai és nemzetközi szervezeteiben;

18. megállapítja, hogy a korábbi évekhez hasonlóan az ombudsman által indított vizsgálatok többsége a Bizottságot (52,7%); megállapítja, hogy az Európai Parlamenttel kapcsolatosan 2012-ben indított vizsgálatok száma majdnem megduplázódott 2011-hez képest; felszólítja Főtitkárságát, hogy maradéktalanul működjön együtt az ombudsmannal és biztosítsa, hogy eleget tegyenek az igazgatási gyakorlatokra vonatkozó ajánlásainak és észrevételeinek, és azokkal összhangban járjanak el;
19. kiemeli, hogy minden lezárt vizsgálat egy lépést jelent a helyes irányba, és jó lehetőséget kínál a nyilvánosság által azonosított és kért javítások elvégzésére, és így módszerül szolgál arra, hogy az európai polgárság elképzelését az európai jogalkotási folyamatban a lehető leginkább a részvételre alapozzák;
20. elismerését fejezi ki az ombudsman azon közszolgálati elvek közzétételére irányuló kezdeményezése kapcsán, amelyeknek az uniós köztisztviselők magatartását vezérelniük kell; emlékeztet arra, hogy a közszolgáltatás öt elve a következő: elkötelezettség az Európai Unió és polgárai iránt, feddhetetlenség, tárgyilagosság, mások tisztelete és átláthatóság; felhívja az Európai Unió intézményeit, hivatalait és szerveit, hogy valamennyi tevékenységük során feleljenek meg ezeknek az elveknek;
21. üdvözli, hogy 2013 júniusában az ombudsman újabb kiadásban jelentette meg a helyes hivatali magatartás európai kódexét, amely figyelembe veszi az európai közigazgatási jognak az európai bíróságok ítélkezési gyakorlatában megfogalmazott elveit;
22. megelégedésére szolgál, hogy az ombudsman számos, a jobb közigazgatással foglalkozó konferencián vett részt, amelyek közül egyet közösen szervezett az európai közigazgatási joggal foglalkozó kutatási hálózattal (ReNEUAL);
23. megismétli a 2013. január 15. állásfoglalásában¹ a Bizottsághoz intézett azon felhívását, hogy fogadjon el közös, kötelező erejű szabályokat és elveket az európai igazgatásban alkalmazott igazgatási eljárásra vonatkozóan, és hogy e célból az EUMSZ 298. cikke alapján terjesszen elő rendelettervezetet; az ombudsman eddigi tapasztalatait, valamint az azokról beszámoló kiadványait alkalmasnak tartja arra, hogy irányt mutassanak egy ilyen jogalkotási javaslat tartalmának vonatkozásában; úgy véli, hogy ez lenne a legjobb módja annak, hogy biztosítható legyen a tartós változás az uniós intézmények igazgatási kultúrájában;
24. örömmel állapítja meg, hogy az intézmények 98 esetben kedvező választ adtak az ombudsman által a 2012-es év folyamán folytatott vizsgálatokkal összefüggésben megfogalmazott 120 észrevételre és ajánlásra, ami azt jelenti, hogy az esetek 82%-ában az Európai Unió intézményei eleget tettek az ombudsman javaslatainak; felhívja az Európai Unió intézményeit, hivatalait és szerveit, hogy tegyenek meg minden tőlük telhetőt annak

¹ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0004.

biztosítására, hogy maradéktalanul megfeleljenek az ombudsman észrevételeinek és ajánlásainak, és hogy a megkereséseire adott gyors válaszokkal segítsék az ombudsman munkáját többek között azzal, hogy a vizsgálati eljáráson belüli határidők lerövidítése érdekében együttműködnek vele;

25. emlékeztet arra, hogy 2012-ben az ombudsman egyetlen különjelentést nyújtott be a Parlamentnek, amely azzal foglalkozott, hogy a Bizottság nem vette figyelembe a bécsi repülőtér bővítésével összefüggésben felmerült összeférhetetlenséget, a bővítéssel kapcsolatos környezeti hatásvizsgálat hiányát, továbbá azt, hogy nem álltak rendelkezésre jogorvoslati eljárások azok számára, akik panaszt emeltek az építési projekt és a környezeti hatásvizsgálat elmaradása miatt; elismeri az ilyen jelentések alkalmasságát, tekintettel az érintett ügyekre; emlékeztet arra, hogy ez a különjelentés alkalmat adott a Petíciós Bizottságnak arra, hogy jövőorientált javaslatokat terjesszen elő a KHV-irányelv folyamatban lévő átdolgozásához, valamint az Unió igazgatási eljárási joga tekintetében;
26. úgy véli, hogy – különösen ajánlástervezet készítésének esetében – az intézményeket vagy szervezetet gyakran már annak ismerete is rábírhatja álláspontjuk megváltoztatására, hogy a következő lépés egy, a Parlamentnek benyújtott különjelentés lehet;
27. megállapítja, hogy a korábbi és a jelenlegi ombudsman 17 és fél év alatt mindössze 18 különjelentést terjesztett elő; úgy véli, hogy ez is bizonyítja, hogy az Európai Unió intézményei a legtöbb esetben együttműködően állnak hozzá a problémákhoz; elismeri ezeknek a különjelentéseknek a fontosságát, és biztatja az ombudsmant, hogy foglalkozzon tovább az ilyen ügyekkel, ha az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek hivatali visszasságainak fontos eseteiről van szó;
28. hangsúlyozza, hogy a tudáshoz való jog nemzetközi napja, amelyet szeptember 28-án tartanak, olyan kezdeményezés, amely növeli az ombudsman ismertségét az európai lakosság körében, és példa a helyes gyakorlatra;
29. üdvözli, hogy a Parlament Petíciós Bizottsága, az Európai Fogyatékosügyi Fórum, a Bizottság és az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége mellett az ombudsman is részt vett a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény 33. cikkének (2) bekezdése szerinti uniós keret létrehozásában, amely keretnek a feladata az egyezmény végrehajtásának védelme, előmozdítása és ellenőrzése; felhívja az ombudsmant, hogy munkája során helyezzen külön hangsúlyt a leginkább kiszolgáltatott társadalmi csoportok, többek között a fogyatékkal élők szükségleteire;
30. üdvözli az ombudsmannak az Alapjogi Charta uniós intézmények általi végrehajtásának védelmében – többek között saját kezdeményezésű vizsgálatok formájában – tett erőfeszítéseit; az ombudsman újabb, hasonló feladattal való megbízását vetíti előre az Uniónak az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez történő, az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkében előírt csatlakozásával összefüggésben;
31. hangsúlyozza az ombudsman saját kezdeményezésű vizsgálatainak fontosságát, amelyek lehetővé teszik számára, hogy olyan problémákkal foglalkozzon, amelyek máskülönben a polgárok információinak és az ombudsman igénybeviteléhez szükséges erőforrásoknak a hiányában nem jutnának tudomására; fontosnak tartja az Európai Ombudsman Hivatala

láthatóságának növelését;

32. üdvözli, hogy 2012 folyamán Törökországban törvényt fogadtak el az ombudsman intézményének létrehozásáról; elismeri, hogy e fejleményben szerepet játszott az európai ombudsman által nyújtott támogatás és tanácsadás; örömeire szolgál, hogy nemzeti szinten immár valamennyi tagjelölt országban létrehozták az ombudsman intézményét; véleménye szerint a tapasztalatok azt mutatják, hogy az ombudsman rendkívül hasznos szervnek bizonyult a megfelelő ügyintézés és a jogállam fejlesztésében, valamint az emberi jogok védelmében, ezért azoknak a tagállamoknak, amelyek még nem hozták létre az ombudsman intézményét, ténylegesen fontolóra kellene venniük ennek lehetőségét; felhívja az európai ombudsmant, hogy folytassa a leendő tagjelölt országok segítségét e folyamat során;
33. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást és a Petíciós Bizottság jelentését a Tanácsnak, a Bizottságnak, az európai ombudsmannak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint ombudsmanjainak vagy ennek megfelelő intézményeinek.

INDOKOLÁS

2013. március 14-én az európai ombudsman, P. Nikiforosz Diamanduroszt tájékoztatta az Európai Parlament elnökét, Martin Schulzot, hogy 2013. október 1-jével lemond megbízatásáról. Nikiforosz Diamanduroszt kifejtette, hogy 2013 márciusának végével immár tíz éve annak, hogy betölti az európai ombudsmani tisztséget, és elérkezettnek látta az időt arra, hogy az európai uniós közéleten túllépve az abban játszott szerepe helyett visszatérjen egykori tudósként és diákként, illetve aktív polgárként betöltött szerepéhez.

Az Európai Parlament hálás az ombudsmannak a tíz éves hivatali ideje alatt elért eredményeiért, különösen a szolgáltatási kultúra és a helyes hivatali magatartás kultúrájának az európai igazgatásban való előmozdítása érdekében, illetve az átláthatóság öreként végzett munkájáért.

Nikiforosz Diamanduroszt hivatalosan 2013. május 21-én nyújtotta be a Parlament elnökének utolsó éves jelentését, amelyet 2013. május 28-án Brüsszelben a Petíciós Bizottság elé terjesztett.

2012-ben az ombudsman 465 vizsgálatot indított (ez 18%-os növekedést jelent 2011-hez képest), és 390 vizsgálatot zárt le (23%-kal többet, mint 2011-ben). Általánosságban véve, 2011-hez hasonlóan az ombudsman több mint 22 000 személynek nyújtott segítséget azzal, hogy kivizsgálta panaszukat (2 442 eset), válaszolt tájékoztatás iránti kérelmekre (1211 eset) és tanácsot adott az internetes oldalán található interaktív útmutató segítségével (19 281 eset).

Az ombudsman hatáskörébe tartozó panaszok száma 740, míg a hatáskörébe nem tartozó panaszok száma 1720 volt, ami tíz éve a legalacsonyabb szám.

Az esetek több mint 75%-ában az ombudsman segítette a panaszosnak azzal, hogy vizsgálatot indított (az esetek 18,3%-a), az ügyet az illetékes szerv elé utalta vagy tájékoztatta a panaszost arról, hogy hova fordulhat (57,1%).

A 2012-ben beérkezett panaszok összesen 67%-át az interneten keresztül nyújtották be. A tájékoztatás iránti kérelmek számának az elmúlt években történő folyamatos csökkenése igazolja az ombudsman interaktív útmutatójának sikerességét, amely 2009. január eleje óta érhető el az ombudsman internetes oldalán. Ennek segítségével az érdeklődők anélkül is információkhoz juthatnak, hogy kérelmet kellene benyújtaniuk. Ezekben az esetekben az érdeklődők leggyakrabban azt a tanácsot kapják, hogy vegyék fel a kapcsolatot az Ombudsmanok Európai Hálózatának egy tagjával.

A 2012-ben megnövekedett ügyszám miatt csekély mértékben, 11 hónapra emelkedett a vizsgálatok lefolytatásának átlagos ideje a 2011. évi tíz hónappal összehasonlítva. Az ombudsman a legtöbb vizsgálatot (69%) egy éven belül lezárta, ez enyhe javulást jelent a 2010-es eredményhez képest (66%). Mindehhez 66 munkatárs és 9 516 500 eurós költségvetés állt rendelkezésre.

Mint minden évben, az ombudsman által 2012-ben indított vizsgálatok többsége is az Európai Bizottsággal volt kapcsolatos (az összes ügy 53%-a). Ez nem meglepő, mivel a Bizottság az a legfőbb uniós intézmény, amely a polgárokat közvetlenül érintő határozatokat hoz. .

A 2012-ben indított vizsgálatok közül összesen 24 (5%) érintette az Európai Parlamentet, 14 (3%) az Európai Külügyi Szolgálatot, hét (1,5%) pedig az Európai Beruházási Bankot. További 97 vizsgálat (az összes vizsgálat 21%-a) más uniós intézményekkel, szervezetekkel és hivatalokkal volt kapcsolatos.

Hagyományosan Németországból érkezik a legtöbb panasz; az országot Spanyolország követi. Ez a tendencia megfordult 2011-ben, amikor Spanyolország a második helyről az elsőre került, és ezt a pozícióját 2012-ben is megtartotta. A népességszámhoz viszonyítva a legtöbb panasz Luxemburgból, Ciprusról, Máltáról, Belgiumból és Szlovéniából érkezik.

A panaszok tárgyát leggyakrabban a következők képezik: i. nyitottság, nyilvános hozzáférés és személyes adatok (a lezárt vizsgálatok 22%-a); ii. a Bizottság mint a „Szerződések öre” (22%); iii. pályázatok és támogatások odaítélése (7%); iv. szerződések teljesítése (4%); v. igazgatás és személyzeti szabályzat (17%); vi. versenyvizsgák és felvételi eljárások (21%); valamint vii. intézményi ügyek, szakpolitikai ügyek és egyéb (12%).

A 2012-ben elvégzett 390 vizsgálatból tíz vizsgálatot az ombudsman saját kezdeményezésére indult. 56 esetben találtak hivatali visszásságot (szemben a 2011-es 47 esettel). Ezek közül 9 ügy volt kedvező kimenetelű (a 2011-es 13-mal szemben) és zárult a vonatkozó ajánlástervezetet elfogadásával. Az ombudsman 2012-ben 47 esetben adott ki kritikai észrevételt, ez tizenkettővel több, mint 2011-ben.

Valamelyest csökkent azon esetek száma, amikor az intézmény rendezte az ügyet vagy békés megoldást fogadtak el (80 eset a 2011-es 84-hez képest). 197 esetben (szemben a 2011-es 128 esettel) az ombudsman úgy találta, hogy semmi nem indokolta a vizsgálat folytatását. 76 esetben az ombudsman nem talált hivatali visszásságot (2011-ben 64 ilyen eset volt).

Az ombudsman 2012-ben 76 ügyet zárt le hivatali visszásság megállapítása nélkül. Ha nem találnak hivatali visszásságot, az nem feltétlenül jelent negatív eredményt a panaszos számára, mivel az érintett intézménytől így legalább részletes magyarázatot kap annak eljárásáról. A panaszos ezenkívül az ombudsman független elemzését is megismerheti az ügyről. Ugyanakkor egy ilyen megállapítás kézzelfogható bizonyítékkal szolgál arra, hogy az érintett intézmény a helyes hivatali magatartás elveinek megfelelően járt el.

Ha a vizsgálat során előzetesen hivatali visszásságot állapítanak meg, az ombudsman – amikor csak lehetséges – megpróbál békés megoldást találni. 2012 folyamán 80 olyan eset volt, amikor az intézmény rendezte az ügyet vagy békés megoldást fogadtak el.

Az ombudsman abban az esetben is további észrevételt tehet, ha nem talált hivatali visszásságot. A további észrevétel nem tekintendő az intézmény kritikájának, célja inkább az, hogy tanácsot adjon az intézménynek arról, hogy miként javíthat egy adott gyakorlatán a polgároknak nyújtott szolgáltatás minőségének javítása érdekében. Az ombudsman 2012-ben 30 ügyben tett további észrevételt.

Ha nincs mód békés megoldásra, vagy ha nem sikerül békés megoldást találni, az ombudsman az érintett intézményhez intézett kritikai észrevétellel lezárja az ügyet vagy ajánlástervezetet készít. Az ombudsman általában akkor tesz kritikai észrevételt, ha i. az érintett intézménynek már nem áll módjában megszüntetni a hivatali visszásságot, vagy ii. a hivatali visszásság a jelek szerint nem jár általános következményekkel, vagy iii. az ombudsman részéről további

intézkedés nem tűnik szükségesnek. Az ombudsman ezenfelül kritikai észrevételt tesz, ha véleménye szerint egy ajánlástervezet nem szolgálna hasznos célt, vagy ha az érintett intézmény nem fogadja el az ajánlástervezetet, vagy az ombudsman nem tartja helyénvalónak, hogy különjelentést nyújtson be a Parlamentnek.

A kritikai észrevétel jelzi az adott intézmény számára, hogy mivel kapcsolatban járt el helytelenül, így az intézmény a jövőben el tudja kerülni a hasonló hivatali visszasságokat. Annak érdekében, hogy segítsen az intézményeknek levonni a tanulságot az általa folytatott vizsgálatokból, az ombudsman minden évben közzétesz egy tanulmányt kritikai és további észrevételeinek intézményi utóéletéről.

Ha az érintett intézménynek módjában áll megszüntetni a hivatali visszasságot, vagy ha a hivatali visszasság különösen súlyos, vagy az általános következményekkel jár, az ombudsman általában ajánlástervezetet ad ki az érintett vagy bepanaszolt intézménynek. Az ombudsman 2012 folyamán 17 ajánlástervezetet adott ki.

Ha egy uniós intézmény nem ad kielégítő választ egy ajánlástervezetre, az ombudsman különjelentést küldhet az Európai Parlamentnek. A különjelentés ajánlásokat is tartalmazhat. Az Európai Parlamentnek küldött különjelentés az ombudsman végső érdemi lépése egy ügyben, mivel az ajánlás elfogadása és a Parlament hatáskörének gyakorlása a Parlament politikai belátásán múlik.

Az ombudsman 2012-ben egyetlen különjelentést nyújtott be a Parlamentnek. Ez a különjelentés azt vizsgálta, hogy a Bizottság hogyan járt el a hozzá 2006-ban 27 állampolgár kezdeményezésére a bécsi repülőtér bővítésének kedvezőtlen következményei elleni küzdelem keretében benyújtott panasz kapcsán. A jelentést 2013. március 12-én fogadták el.

2012-ben az ombudsman részt vett egy, az Európai Minőségirányítási Alapítvány által 2012 folyamán végrehajtott projektben, aminek eredményeképp az ombudsman immár hivatalosan is az „Elkötelezettség a Kiválóságért” elismeréssel rendelkezik.

Az érdekelt felekkel folytatott párbeszéd az ombudsman 2009–2014-es hivatali időszakra szóló stratégiájának kiemelt prioritása. április 24-én az ombudsman interaktív szemináriumot szervezett „Európa válságban: a polgárok bizalma elnyerésének problémája” címmel, Martin Schulz-cal, az Európai Parlament elnökével, Helle Thorning-Schmidt-tel, Dánia miniszterelnökével és az Európai Unió Tanácsának elnökével, valamint José Manuel Barroso-val, az Európai Bizottság elnökével együtt. Ez a szeminárium egy évente tartott tavaszi esemény, amely az állampolgárokat, egyesületeket, nem kormányzati szervezeteket, vállalatokat, civil társadalmi szervezeteket, újságírókat, regionális és országos képviselőket, az egyéb uniós intézmények képviselőit és az egyéb érdeklődőket célozza.

Az ombudsman naptárjában szerepelt még a tudáshoz való jog nemzetközi napja (International Right to Know Day), amelyet szeptember 28-án rendeztek meg „A tudáshoz való jog nemzetközi napja – átláthatóság és elszámoltathatóság a nemzetközi fejlesztési bankoknál” elnevezésű szeminárium formájában, az EBB panasztételi mechanizmusával együttműködésben. Az ombudsman találkozott a török kormány képviselőivel is, hogy megvitassák az ombudsman intézményének törökországi létrehozásáról szóló törvénytervezetet, valamint hogy az ombudsman tanácsokkal szolgáljon ezzel kapcsolatban. Ezt a törvényt 2012-ben fogadták el, és 2013 márciusa óta működik Törökországban az

ombudsmani hivatal.

Mindent összevéve, 2012 folyamán az ombudsman és hivatalának vezető tisztségviselői a jelentősebb érdekelt felekkel – így a jogászszakma képviselőivel, vállalkozói szövetségekkel, agrárösztökkel, nem kormányzati szervezetekkel, a regionális és helyi kormányzatok képviselőivel, lobbistákkal és érdekcsoportokkal, a tudományos élet képviselőivel, magas szintű politikai képviselőkkel és köztisztviselőkkel – tartott több mint 50 rendezvényen és kétoldalú találkozáson ismertették az ombudsmani hivatal munkáját. Ezekre a konferenciákra, szemináriumokra és találkozókra Brüsszelben és a tagállamokban került sor.

2012-ben az alapvető emberi jogokkal kapcsolatos egyik olyan kérdés, amelyre az ombudsman kitüntetett figyelmet fordított, a fogyatékosággal élő személyek integrációja volt. Erre az Egyesült Nemzetek fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló egyezményének az Unióban történő 2011. január 22-i hatálybalépése adta az alkalmat; ez az egyezmény az Európai Unió által ratifikált első emberi jogi egyezmény.

Az egyezményt az intézményeknek, köztük az ombudsmannak is a szervezetükön belül kell végrehajtaniuk. Ezzel összefüggésben az ombudsman javít internetes oldalának, kiadványainak és új brüsszeli irodájának elérhetőségén, illetve megközelíthetőségén, munkatársai körében felhívja a figyelmet a kérdésre, és részt vesz az illetékes uniós intézményközi bizottságban (Comité de préparation pour les affaires sociales – Szociális Kérdések Intézményközi Bizottsága), amelynek feladata, hogy megvizsgálja az egyezmény végrehajtásának európai igazgatáson belüli harmonizációjának lehetőségeit.

2012. október 29-én az Európai Unió Tanácsa jóváhagyta az egyezmény végrehajtásának védelmét, előmozdítását és ellenőrzését szolgáló uniós szintű keretre irányuló bizottsági javaslatot. Az úgynevezett 33. cikk (2) bekezdése szerinti keretbe tartozik az ombudsman mellett a Parlament Petíciós Bizottsága, az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége, a Bizottság és az Európai Fogyatékosügyi Fórum.

Az ombudsman ezzel kapcsolatos feladatköre a panaszok kivizsgálása és azokra vonatkozó jelentések benyújtása, továbbá annak biztosítása, hogy az intézmények eleget tegyenek az egyezmény szerinti jogok tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettségüknek. Azoknak a személyeknek, akik véleménye szerint egy uniós intézmény nem az egyezménynek megfelelően jár el, joguk van jogorvoslatért az ombudsmanhoz fordulni.

Az egyezmény végrehajtásának előmozdítása érdekében az ombudsman tájékoztatja a polgárokat és az uniós tisztségviselőket az egyezmény szerinti jogaikról és kötelezettségeikről, valamint azonosítja és nyomatékosítja a helyes hivatali magatartás gyakorlatait.

Saját kezdeményezésű vizsgálatain révén az ombudsman proaktívan nyomon követheti az európai igazgatás tevékenységeit. 2012 során emellett az ombudsman úgy látta, hogy a személyzeti szabályzat felülvizsgálatára irányuló jogalkotási eljárás értékes lehetőséget kínált annak biztosítására, hogy az európai igazgatás tisztában legyen a fogyatékosággal élő személyek jogaival kapcsolatos feladataival. Az ombudsman ezzel kapcsolatban levelet intézett a Parlament elnökének.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	9.7.2013
A zárószavazás eredménye	+ : 22 - : 0 0 : 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Margrete Auken, Victor Boștinaru, Philippe Boulland, Nikolaos Chountis, Carlos José Iturgaiz Angulo, Peter Jahr, Lena Kolarska-Bobińska, Miguel Angel Martínez Martínez, Erminia Mazzoni, Willy Meyer, Ana Miranda, Nikolaos Salavrakos, Jarosław Leszek Wałęsa, Rainer Wieland, Tatjana Ždanoka
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Ryszard Czarnecki, Cristian Dan Preda, Axel Voss
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Esther Herranz García, Verónica Lope Fontagné, Francisco José Millán Mon, Antolín Sánchez Presedo